

مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران

دولت باید زمینه‌ای فراهم کند تا تولیدات خوب کتاب در کشور از جمله در بخش‌های مذهبی، تاریخی، ادبیات و علوم به زبان‌های مختلف ترجمه و در معرض دید جهانیان قرار گیرد.
«مقام معظم رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای»

شیوه‌نامه حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب خارج از کشور

مقدمه:

برپایی نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب، از مهم‌ترین رویدادهای فرهنگی جهان است و دولت‌ها، مراکز بزرگ نشر، سازمان‌های غیردولتی و گرایش‌های مختلف فکری، سیاسی و دینی، ترویج و تبلیغ افکار و اندیشه‌های خود و برقراری ارتباط با سایرین در این نمایشگاه‌ها را به روش‌های مختلف دنبال می‌کنند.

بررسی عملکرد بسیاری از کشورها در نمایشگاه‌های کتاب، نشان می‌دهد این کشورها با استفاده از راهبردهای منسجم و هدف‌دار، توانسته‌اند در این مسیر طی مدتی کوتاه موفقیت‌های قابل توجهی کسب کنند. از مزایای حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب، امکان بهره‌مندی از مزایای دیپلماسی فرهنگی و اقتصادی کشور در تعامل با هم‌تایان خود است.

نمایشگاه‌های بزرگ بین‌المللی کتاب به دلیل ویژگی‌های خاص آن، همواره مورد توجه اهالی نشر و کتاب نیز بوده است. حضور در این نمایشگاه‌ها از آن جهت برای اهالی نشر در کشورمان مهم است که علاوه بر تبادل و تعامل کاری، فرصتی برای آشنایی با تجربیات دیگر کشورها در بخش‌های گوناگون نشر است.

از این رو، حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب فرصتی مهم و راهبردی است تا جمهوری اسلامی ایران بتواند معارف اسلام و تشیع، آرمان‌ها و اهداف انقلاب اسلامی و هم‌چنین فرهنگ و تمدن غنی اسلامی-ایرانی را از طریق فرهنگ مکتوب و دیجیتال به جهانیان عرضه کند.

با عنایت به رهنمودهای مقام معظم رهبری درباره ترجمه آثار ایرانی به زبان‌های دیگر و حضور در عرصه نشر بین‌الملل، تأکید برنامه پنجم توسعه بر معرفی و ترویج فرهنگ و تمدن اسلامی-ایرانی و گسترش ادبیات فارسی از طریق عرضه و معرفی کتاب ایرانی در بازارهای جهانی؛ حضور فعال در نمایشگاه‌های معتبر بین‌المللی کتاب، یک از مهم‌ترین روش‌های تحقق این اهداف تلقی می‌شود و مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران به‌عنوان نماینده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وظیفه حضور در نمایشگاه‌های کتاب خارج از کشور و نیز حمایت از ارکان صنعت نشر جمهوری اسلامی ایران (اعم از ناشران یا تشکل‌های نشر و سایر عوامل مرتبط با این صنعت) را برعهده دارد.

به‌منظور افزایش کمی و کیفی اقدامات مرتبط و تحقق اهداف تعریف‌شده، شیوه‌نامه حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب در خارج از کشور، به شرح زیر تعیین می‌شود:

ماده ۱: اهداف حضور

۱-۱. گسترش و ارتقای دیپلماسی فرهنگی و اقتصادی از طریق حضور مؤثر در نمایشگاه‌های معتبر بین‌المللی کتاب و فعالیت‌ها و مجامع فرهنگی خارج از کشور؛

۱-۲. بسترسازی به‌منظور حضور ناشران فعال و تشکل‌های نشر در نمایشگاه‌های معتبر بین‌المللی با هدف تقویت صنعت نشر ایران در حوزه نشر بین‌الملل؛

- ۳-۱. حمایت از حضور اهالی فرهنگ و هنر در نمایشگاه‌ها و رویدادهای فرهنگی معتبر بین‌المللی با هدف تسهیل روابط فرهنگی و مرادده با اهل قلم این کشورها از طریق نخبگان فرهنگي و هنري؛
- ۴-۱. معرفي و گسترش ادبيات، فرهنگ و هنر ايران در جهان از طريق معرفي كتاب‌ها و آثار فرهنگي و هنري ايراني در بازارهاي جهاني؛
- ۵-۱. اطلاع‌رسانی کتاب ایران و معرفي صنعت نشر کشور؛
- ۶-۱. فراهم‌سازی زمینه‌های حضور فعال و مؤثر مؤسسات فرهنگي و هنري برای توليد و عرضه محصولات در نقاط مختلف جهان در ارتباط متقابل در فضای بين‌الملل؛
- ۷-۱. دستیابی به جایگاه شایسته در تجارت محصولات فرهنگي ايران در حوزه بين‌الملل به‌منظور حمايت از ترجمه و انتشار كتاب ايراني به زبان‌های ديگر؛
- ۸-۱. توسعه و پيگيري روابط فرهنگي با ساير کشورها از طريق فرهنگ و شناساندن بهتر ظرفيت‌های صنعت نشر جمهوری اسلامی ايران؛
- ۹-۱. تسهیل حضور ناشران و کشورهای خارجی در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران؛
- ۱۰-۱. فعال کردن بخش خصوصی کارآمد نظیر آژانس‌های ادبی و تسهیل حضور آنان در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب.

ماده ۲: سیاست‌های حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب

- ۱-۲. افزایش هماهنگی و هم‌افزایی میان دستگاه‌های مختلف داخلی فعال در عرصه نشر بین‌الملل به‌منظور حضور فاخر و بهینه در نمایشگاه‌های کتاب و محصولات فرهنگي خارج از کشور؛
- ۲-۲. بهره‌گیری از ظرفیت غنی محصولات فرهنگي توليد داخل به منظور عرضه كتاب در نمایشگاه‌های کتاب خارج از کشور؛
- ۳-۲. تلاش جهت صرفه‌جویی در هزینه‌های حضور در نمایشگاه‌های فرهنگي خارج از کشور در عین تأکید بر حفظ و ارتقای کیفیت حضور در این نمایشگاه‌ها؛
- ۴-۲. جذب مشارکت حداکثري بخش غیردولتي و خصوصي و تسهیل حضور آنها در نمایشگاه‌های خارج از کشور؛
- ۵-۲. زمینه‌سازی برای فعالیت مشترک ساير نهادها و مراکز فعال در عرصه نشر بین‌الملل با ناشران خارجی نظیر انعقاد تفاهم‌نامه و قرارداد برای توليد، عرضه و خریدوفروش حق تألیف و توزیع در کشورهای مختلف؛
- ۶-۲. استفاده از ظرفیت نهادهای غیرايراني همسو با ج.ا.ا؛
- ۷-۲. حضور هدفمند و برنامه‌ریزی‌شده در ارائه آثار علمي و فرهنگي و اجتناب از ارائه موارد تفرقه‌برانگيز؛
- ۸-۲. کنترل محتوای برنامه‌ها و آثار ارائه‌شده بر اساس سیاست‌های نظام جمهوری اسلامی ايران و در نظر گرفتن معیارهایی برای سنجش کیفیت کتب ارسالی؛
- ۹-۲. برنامه‌ریزی برای تنوع حضور با توجه به مخاطبان عام، خاص و ترکیبی با توجه به موضوع و اقلیم برگزاری نمایشگاه؛
- ۱۰-۲. فراهم‌سازی بستر مناسب برای مشارکت در برنامه‌ها و فعالیت‌های جنبی هر نمایشگاه با توجه به سلايق مخاطبان و با نگاه به ظرفیت‌های داخلی موجود.

ماده ۳: اقدامات کیفی در حوزه دیپلماسی فرهنگي (نمایشگاه‌های خارجی)

- ۱-۳. اعزام ناشران و اهالی فرهنگ و هنر به نمایشگاه‌های خارجی؛
- ۲-۳. پیگیری و اقدام برای حضور در نمایشگاه‌های معتبر بین‌المللی کتاب به عنوان میهمان ویژه؛
- ۳-۳. افزایش کمی و کیفی اقلام تبلیغی و معرفي آثار ايراني به زبان‌های غیرفارسي؛
- ۴-۳. دعوت از ناشران، نویسندگان، هنرمندان، مدیران و رؤسای نمایشگاه‌های خارجی جهت حضور در نمایشگاه کتاب تهران؛
- ۵-۳. افزایش تعداد کشورها جهت تبادل غرفه با نمایشگاه کتاب تهران؛
- ۶-۳. جذب مشارکت نهادهای خارج از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛
- ۷-۳. تعامل با بخش خصوصی، تشکل‌های صنفی نشر و حوزه‌های مختلف فرهنگ و هنر؛
- ۸-۳. برگزاری نشست‌های علمي، رونمایی کتاب و مراسم روز ايران.

ماده ۴: کلیات و انواع نمایشگاه‌ها

بر اساس مدل، اهمیت و کیفیت برگزاری نمایشگاه‌های خارجی، حضور در این نمایشگاه‌ها در ۴ سطح خواهد بود:

۴-۱. نمایشگاه‌های سطح ۱: که در آن‌ها خریدوفروش کپی‌رایت کتاب در اولویت قرار دارد و این نمایشگاه‌ها (همانند نمایشگاه‌های فرانکفورت و بولونیا) به‌صورت تخصصی در این زمینه فعالیت می‌کنند و نیز نمایشگاهی که ایران در آن به‌عنوان میهمان ویژه حضور دارد.

حضور در این دسته از نمایشگاه‌ها با هدف تبادل و فروش رایت کتاب، اطلاع‌رسانی صنعت نشر ایران، معرفی نمایشگاه کتاب تهران و بازاریابی برای حضور ناشران و نمایشگاه‌های خارجی در آن، ایجاد روابط و تعاملات دوسویه با طرف‌های خارجی و اجرای فعالیت‌های فرهنگی و هنری متناسب در حاشیه نمایشگاه صورت می‌پذیرد.

فعالیت‌های غرفه ایران در این دسته از نمایشگاه‌ها در گسترده‌ترین حد ممکن (از نظر کیفیت و کمیت حضور و نفرت اعزامی، متراژ غرفه و غرفه‌سازی) و مشتمل بر موارد زیر است:

- برپایی غرفه ملی؛
 - حضور حداکثری ناشران در غرفه ملی؛
 - حضور آژانس‌های ادبی؛
 - حضور تشکل‌های نشر به نمایندگی از ناشران علاقه‌مند که در نمایشگاه حاضر نیستند؛
 - حضور اهالی فرهنگ و هنر و برپایی فعالیت‌های خاص در نمایشگاه؛
 - حضور رایزنی فرهنگی مستقر در آن کشور؛
 - برپایی مراسم و برنامه‌های جنبی و فرهنگی.
- برخی مزایای شرکت در این قبیل نمایشگاه‌ها عبارت است از:
- امکان مشاهده و ملاقات جمع بسیاری از دست‌اندرکاران صنعت نشر جهان در یک مکان؛
 - کشف فرصت‌هایی در حوزه جدید کاری؛
 - درک و شناخت روندها و جریان‌های تازه در صنعت نشر؛
 - کسب آگاهی درباره محصولات و فنون تازه برای موفقیت در حرفه خود؛
 - شرکت در آموزش‌های حرفه‌ای و آکادمیک ارائه‌شده در نمایشگاه؛
 - ارتباط با افراد تازه و توسعه ارتباط و احداث پل‌هایی برای آینده؛
 - دانستن تازه‌هایی درباره بازارهای مهم نشر در جهان؛
 - آشنایی با امکانات و فرصت‌های ویژه ارائه‌شده در مورد میهمان ویژه نمایشگاه.

رویکرد اصلی در این نمایشگاه‌ها، حضور ناشران فعال در زمینه خریدوفروش کپی‌رایت، آژانس ادبی و تشکل‌های نشر است.

۴-۲. نمایشگاه‌های سطح ۲: که در آن‌ها خریدوفروش کپی‌رایت و فروش مستقیم کتاب به‌طور هم‌زمان در جریان است (همانند نمایشگاه‌های پاریس، مسکو و استانبول) و بنا به اقتضای هر نمایشگاه در حد متوسط به آن اهتمام معمول می‌شود. حضور در این دسته از نمایشگاه‌ها در ابعاد محدودتری نسبت به نمایشگاه‌های سطح ۱ (از نظر حجم فعالیت‌ها، متراژ غرفه، اعزام نفرت و دکورسازی) است.

۴-۳. نمایشگاه‌های سطح ۳: که خریدوفروش کپی‌رایت در آن‌ها قابل توجه نیست و در مقابل فروش مستقیم کتاب در آن‌ها اهمیت دارد که می‌توان به نمایشگاه‌های مسقط، دوحه و بلگراد اشاره کرد. در این دسته از نمایشگاه‌ها، حضور ایران و نفرت اعزامی به صورت حداقلی و در قالب یک غرفه کوچک است که در آن نمایش و عرضه آثار ایرانی-اسلامی و نیز توزیع کاتالوگ‌های تهیه‌شده مرتبط، مورد توجه قرار می‌گیرد.

۴-۴. نمایشگاه‌های سطح ۴: در نمایشگاه‌های منطقه‌ای و دارای اهمیت کمتر، ممکن است برپایی غرفه ایران به‌صورت حضور مستقیم صورت نگیرد و حضور از طریق اعزام ناشر یا آژانس‌های علاقه‌مند یا از طریق حمایت از فعالیت رایزنی فرهنگی ج.ا.ا. در آن کشور محقق شود.

تبصره: علاوه بر حضور در نمایشگاه‌های کتاب خارج از کشور، در صورت اقتضای شرایط حضور در سایر رویدادها و نمایشگاه‌های فرهنگی و هنری و نیز نمایشگاه‌های موضوعی می‌تواند در دستور کار قرار گیرد.

ماده ۵: برنامه‌ریزی اجرایی

۵-۱. مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران به‌عنوان برگزارکنندهٔ غرفه ج.ا.ایران در نمایشگاه‌های کتاب خارج از کشور به نمایندگی از معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ضمن اصلاح ساختاری در راستای بهبود فضای مشارکت بخش خصوصی؛ اقدام به برنامه‌ریزی جهت حضور برنامه‌ریزی‌شده و هدفمند در نمایشگاه‌های خارجی با محوریت حمایت از ترجمه و انتشار کتاب‌های برگزیده ایرانی در جوایز معتبر جهانی، کمک به پدیدآوردنندگان، نویسندگان و کارشناسان حوزه نشر برای حضور در جوامع بین‌المللی و حمایت مؤثر از حضور ناشران و تشکل‌های نشر ایرانی به شرح زیر می‌کند:

- ایجاد زمینه و برنامه‌ریزی برای جذب مشارکت حداکثری تشکل‌های نشر علاقه‌مند به فعالیت در نشر بین‌الملل جهت حضور در غرفه ملی ایران در نمایشگاه‌های سطح ۱ و پیگیری فعالیت‌های صورت‌گرفته در نمایشگاه‌های حضور یافته؛
- فراهم‌نمودن زمینه حضور ناشران خصوصی و آژانس‌های ادبی علاقه‌مند و فعال در نشر بین‌الملل در غرفه ملی ایران در نمایشگاه‌های خارج سطوح ۱ و ۲؛
- ایجاد زمینه همکاری و مشاوره با نهادهای مرتبط با حضور ج.ا.ایران در نمایشگاه‌های برون‌مرزی از جمله همکاری با سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و رایزنی‌های فرهنگی مربوط و همچنین وزارت امور خارجه جهت حضوری شایسته و پربار؛
- اعزام نویسندگان، مترجمان و تصویرگران مطرح کشور و نیز اهالی رسانه به نمایشگاه‌های خارج از کشور (سطوح ۱ و ۲)؛
- تهیه کتب مناسب همراه با «رایت کاتالوگ» به زبان‌های نمایشگاه از جمله انگلیسی، آلمانی، فرانسه و ... جهت ارائه در مذاکرات مرتبط با تبادلات کپی‌رایت؛
- لحاظ تنوع و افزایش در کمیت و کیفیت کتب جهت نمایش از طریق مشارکت تشکل‌های نشر، ناشران و اصحاب قلم؛
- تهیه بروشور معرفی و ثبت‌نام نمایشگاه کتاب تهران به زبان‌های مختلف برای دعوت از ناشران مطرح بین‌المللی؛
- به‌کارگیری نیروهای متخصص در هر حوزه به‌صورت نسبی؛
- تنوع و زیبایی بصری و بهره‌گیری از گرافیک مناسب در ساخت و طراحی غرفه و غرفه‌آرایی؛
- تلاش برای توسعه تبادل غرفه رایگان میان نمایشگاه کتاب تهران و سایر نمایشگاه‌های دنیا.

۵-۲. قبل از سال جدید، فهرستی از نمایشگاه‌های اولویت‌دار جهت ارائه به معاونت امور فرهنگی تهیه و نسبت به تدوین فهرست و برنامه‌ریزی سالانه برای حضور در این نمایشگاه‌ها، اقدام می‌شود.

۵-۳. بعد از تصویب حضور در هر یک از نمایشگاه‌ها، اقدام برای ثبت‌نام مطابق زمان‌بندی هر نمایشگاه صورت می‌پذیرد. تبصره: در نمایشگاه‌های بزرگ و سطح ۱ همچون فرانکفورت و کشوری که ایران در آن به‌عنوان میهمان ویژه حضور می‌یابد، اطلاع‌رسانی کافی جهت حضور مستقل ناشران حداقل ۳ تا ۶ ماه قبل از نمایشگاه در خصوص نحوه حضور صورت می‌پذیرد.

۵-۴. نسبت به تعیین سطوح مختلف افراد اعزامی و عوامل اجرایی (اعم از مجریان و کارشناسان مؤسسه، کارشناسان معاونت امور فرهنگی، نمایندگان تشکل‌های نشر، هنرمندان، خبرنگاران، نویسندگان یا تصویرگران و ...) با طی مراحل اداری مربوط و اخذ مجوزهای لازم اقدام می‌شود.

۵-۵. ضمن تعیین مسئول هر نمایشگاه، نسبت به تهیه مقدمات موردنیاز اعم از مقدمات اجرایی نظیر صدور حکم مأموریت و اخذ مجوزهای لازم از هیئت‌مدیره، انعقاد تفاهم‌نامه‌ها و قراردادهای مرتبط با مأموریت، تهیه بلیت، رزرو محل اقامت، تهیه اقلام چاپی و فرهنگی همانند کاتالوگ‌ها و بروشورهای مرتبط، پیش‌بینی و تدارک نحوه ارسال لوازم و کتب نمایشگاه و ... و نیز مقدمات محتوایی به شرح مواد بعدی این شیوه‌نامه اقدام می‌شود.

۵-۶. به‌منظور تحقق اهداف اصلی حضور و تقویت محتوایی و کیفی آثار، نسبت به تنظیم قرارهای ملاقات با طرف‌های خارجی، طراحی غرفه و گرافیک موردنیاز، پیش‌بینی فعالیت‌های جنبی و فرهنگی در حاشیه نمایشگاه و ... اقدام می‌شود.

۵-۷. در صورت ضرورت و گستردگی کار، نسبت به تشکیل کارگروه اجرایی نمایشگاه، متشکل از مدیران و کارشناسان ذی‌ربط در مؤسسه به‌منظور هماهنگی امور اجرایی مربوط به نمایشگاه در سه حوزه زیر اقدام می‌شود:

- امور اجرایی، پشتیبانی، قراردادها، ساخت غرفه و هماهنگی تشکل‌ها و ناشران؛
- امور روابط عمومی، اطلاع‌رسانی، خبرنگاران، طراحی و گرافیک؛
- امور فعالیت‌های جنبی و نشست‌ها، نویسندگان و میهمانان.

۵-۸. عوامل اجرایی و مأمورین اعزامی موظف‌اند نسبت به پوشش خبری فعالیت‌های انجام‌شده در طول نمایشگاه و ارسال روزانه آن به روابط عمومی مؤسسه جهت بهره‌برداری رسانه‌ای (شامل گزارش مختصر از اطلاعات نمایشگاه؛ گزارش مکتوب و تصویری از غرفه و فعالیت‌های نمایشگاه؛ گزارش فعالیت‌های صورت‌گرفته در غرفه) اقدام نمایند.

۵-۹. هر یک از عوامل اجرایی و مأمورین اعزامی موظف‌اند ظرف یک هفته پس از بازگشت و خاتمه نمایشگاه، نسبت به تهیه و ارائه گزارش مأموریت مشتمل بر شرح نمایشگاه، دیدارها، برنامه‌های جنبی، بازتاب رسانه‌ای و گزارش تصویری اقدام نمایند.

ماده ۶: عرضه آثار

۶-۱. محتوای قابل عرضه در نمایشگاه‌های کتاب خارج از کشور، مشتمل بر کتب تأمین‌شده از یک یا چند روش زیر است:

▪ کتاب‌هایی که از طریق تشکل‌های صنفی نشر (ترجیحاً موضوعی) معرفی می‌شود. بدیهی است هر یک از تشکل‌های حاضر، لازم است نسبت به انتشار فراخوان رسمی، شناسایی و گردآوری، کارشناسی و انتخاب کتاب‌های تألیفی جدیدالانتشار و ارائه لیست کتاب‌های منتخب جهت نمایش در نمایشگاه به مؤسسه اقدام نمایند.

همچنین ضرورت دارد مجوز مکتوب ناشر مربوط به هر کتاب منتخب در خصوص مذاکره راجع به حق نشر کتاب، توسط تشکل مربوط اخذ و ارائه شود.

هر تشکل موظف است نسبت به تدوین شیوه‌نامه انتخاب کتاب و تشکیل کارگروه تخصصی در خصوص اجرای شیوه‌نامه با حضور نماینده مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران اقدام نماید.

▪ کتاب‌هایی که از سوی ناشران متقاضی و حاضر در غرفه عرضه می‌شود؛

▪ کتاب‌های ترجمه‌شده به زبان‌های خارجی، کتاب‌های دوزبانه و کتاب‌هایی که از طریق دبیرخانه طرح حمایت از ترجمه و انتشار کتاب ایرانی (گرننت) معرفی یا ارائه می‌شوند و کتب شاخص در موضوعات دین، ادبیات معاصر و کلاسیک، ادبیات دفاع مقدس، ادبیات کودک و نوجوان، ایران‌شناسی، جاذبه‌های گردشگری، کتاب‌های هنری، تاریخی.

تبصره: عرضه همه این کتب، مشروط به اجازه کتبی ناشر یا نویسنده مربوط مبنی بر اجازه مذاکره در مورد رایت کتاب است.

۶-۲. همه عرضه‌کنندگان کتاب در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب، لازم است نسبت به تهیه و طراحی کاتالوگ (کالانما) معرفی کتاب‌های منتخب به زبان انگلیسی و در صورت امکان به زبان کشور مقصد (Rights Guid) به‌گونه‌ای که دربردارنده ویژگی‌های ذیل باشد، اقدام نمایند:

▪ ارائه مشخصات شناسنامه‌ای کتاب مشتمل بر:

Title, Author, Illustrator, Publisher, Date of Publishing, Size subject, ISBN, No. of Pages

و مشخص کردن مواردی نظیر:

Contact person (Name & email), English / Sample English text is available,
Rights sold to: Iran (name of publisher)

▪ متن معرفی اثر (خلاصه کتاب، درباره کتاب) یا بخش About the book در حدود ۳۰۰ کلمه در دو پاراگراف (پاراگراف اول خلاصه کتاب و پاراگراف دوم درباره کتاب) که دربردارنده ویژگی‌ها و امتیازهای کتاب و خلاصه مفیدی از کتاب و در پاراگراف بعدی مطالبی درباره کتاب است.

▪ متن معرفی نویسنده مشتمل بر بیوگرافی نویسنده و تصویرگر حداقل در ۱۲۰ کلمه و حداکثر در ۲۰۰ کلمه شامل سابقه فرهنگی و ادبی، اسامی آثار و افتخارات ادبی او.

▪ درج مشخصات و راه‌های تماس با هر یک از ناشران در ذیل هر کتاب شامل Publisher, Address, Phone, Fax, Website, Email, Foreign Rights Language we coreerspond in

۶-۳. ضرورت دارد تک‌تک کتاب‌های ارسالی، دارای کاور اطلاعات اصلی کتاب به زبان انگلیسی (شامل نام کتاب، مؤلف / تصویرگر/...، سال انتشار، شابک، چکیده کتاب در حداکثر ۱۵۰ کلمه) و قید عبارت All rights available باشد.

۶-۴. کتاب‌های منتخب برای عرضه در نمایشگاه‌های خارجی، لازم است دارای شرایط اولیه زیر باشد:

▪ دارا بودن مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با قابلیت عرضه در بازارهای جهانی نشر و امکان فروش حق نشر (رایت) به ناشران سایر کشورها؛

- تألیفی بودن کتاب‌های پیشنهادی (ارجحیت با کتاب‌های منتشره به زبان‌های خارجی و یا کتاب‌های دوزبانه به یکی از زبان‌های دیگر نظیر انگلیسی، عربی، آلمانی، فرانسه، اسپانیولی و ...؛ و همچنین با اولویت کتاب‌های برگزیده در یکی از جوایز یا جشنواره‌های ملی و یا بین‌المللی است)؛
 - جدیدالانتشار بودن کتاب‌های پیشنهادی (با اولویت کتاب‌هایی که آخرین ویرایش و یا تجدید چاپ آن در ۵ سال اخیر باشد)؛
 - تناسب موضوعی کتاب‌های پیشنهادی (کتاب‌ها از لحاظ موضوعی در یکی از حوزه‌های، ادبیات داستانی، ادبیات پایداری، رمان، مذهبی، علمی، ایران‌شناسی، هنرهای ایرانی - اسلامی و ...، تاریخ، دفاع مقدس باشد)؛
 - تهیه بروشور و چکیده ۱۵۰ کلمه‌ای به زبان انگلیسی برای کتاب‌های ارائه‌شده به زبان فارسی یا زبان‌های غیر از انگلیسی.
- ۶-۵. افزون بر کاتالوگ‌های تخصصی یادشده، مؤسسه نسبت به تهیه و آماده‌سازی بروشور و کاتالوگ مرتبط برای نمایشگاه‌های مصوب به شرح زیر اقدام می‌نماید:

- معرفی صنعت نشر ایران در قالب بروشور به زبان‌های مختلف از جمله عربی، انگلیسی، آلمانی، روسی، چینی، صربی و ...؛
- معرفی نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در قالب بروشور به زبان‌های مختلف همچون انگلیسی، آلمانی، فرانسه، صربی، عربی، چینی، روسی و ...؛
- تولید کاتالوگ و بروشور به زبان انگلیسی در خصوص معرفی کتاب‌های منتخب ادبیات معاصر ایران و کودک و نوجوان و نیز معرفی نویسندگان شاخص این حوزه؛
- معرفی جوایز ادبی ایران در قالب کاتالوگ یا کتاب به زبان‌های انگلیسی، عربی، صربی، روسی، چینی و ...؛
- معرفی طرح حمایت از ترجمه و انتشار کتاب ایرانی (گرننت) با همکاری دبیرخانه طرح؛

ماده ۷: ضوابط حمایت از حضور

۷-۱. حمایت از حضور ناشران، به تناسب ظرفیت، امکانات و شرایط هر نمایشگاه شامل تسهیلاتی چون اختصاص استند نمایش کتاب با طراحی و دکور و غرفه‌آرایی، اختصاص بلیت ورودی، استفاده از امکانات عمومی غرفه از جمله فضای مذاکره، امکان استفاده از مترجم مستقر در غرفه ملی ایران با هماهنگی قبلی، درج مشخصات فارسی و چکیده انگلیسی عناوین منتخب در کاتالوگ کتاب‌های ایرانی عرضه‌شده، ارسال بار و کمک به دریافت ویزا، منوط به موارد زیر است:

- ثبت‌نام، امضای تفاهم‌نامه همکاری و در موارد مشخص‌شده، پرداخت بخشی از هزینه (به‌صورت واریز وجه یا تحویل کتاب برای مصارف نمایشگاهی)؛
- معرفی یک نفر به‌عنوان متصدی غرفه به‌صورت ثابت (contact person)؛
- پیشنهاد کتاب‌های مناسب و قابل‌عرضه در غرفه ملی جمهوری اسلامی ایران (ترجیحاً به زبان انگلیسی یا زبان کشور مقصد) با ارائه ترجمه متن چکیده کتاب در مهلت مقرر؛
- برنامه‌ریزی برای معرفی و مذاکره درباره آثار خود در غرفه ملی جمهوری اسلامی ایران و تلاش جهت عرضه آثار در بازار نشر بین‌الملل؛
- رعایت ضوابط و مقررات جمهوری اسلامی ایران همچون حجاب و اخلاق و رفتار اسلامی در غرفه.

۷-۲. حمایت از حضور آژانس‌های ادبی جهت فروش رایت، به تناسب امکانات و شرایط هر نمایشگاه شامل مواردی چون در اختیار قراردادن غرفه و فضای مناسب جهت جلسات و مذاکرات، اختصاص بلیت ورودی، استفاده از امکانات عمومی غرفه از جمله فضای مذاکره، ارسال بار و کمک به دریافت ویزا، منوط به موارد زیر است:

- ثبت‌نام و امضای تفاهم‌نامه همکاری؛
- معرفی یک نفر به‌عنوان متصدی غرفه به‌صورت ثابت (contact person)؛
- پیشنهاد کتاب‌های مناسب و قابل‌عرضه در غرفه ملی جمهوری اسلامی ایران (ترجیحاً به زبان انگلیسی یا زبان کشور مقصد) با ارائه ترجمه متن چکیده کتاب در مهلت مقرر؛
- برنامه‌ریزی برای معرفی و مذاکره درباره آثار دارای نمایندگی و تلاش جهت عرضه آثار در بازار نشر بین‌الملل؛
- تنظیم قراردادهای ملاقات با آژانس ادبی خارجی؛
- رعایت ضوابط و مقررات جمهوری اسلامی ایران همچون حجاب و اخلاق و رفتار اسلامی در غرفه.

۷-۳. حمایت از حضور تشکل‌های نشر (به نمایندگی از ناشرانی که امکان حضور مستقیم در نمایشگاه موردنظر را ندارند و با هدف معرفی آثار منتخب از ناشران زیرمجموعه) به تناسب ظرفیت، امکانات و شرایط هر نمایشگاه شامل تسهیلاتی چون تأمین تمام یا بخشی از هزینه عوامل انسانی مرتبط، کمک به تولید و انتشار کاتالوگ، اختصاص استند نمایش کتاب با طراحی و دکور و غرفه‌آرایی، اختصاص بلیت ورودی،

استفاده از امکانات عمومی غرفه از جمله فضای مذاکره، امکان استفاده از مترجم مستقر در غرفه ملی ایران با هماهنگی قبلی، ارسال بار و کمک به دریافت ویزا، منوط به موارد زیر است:

- اعلام آمادگی همکاری و امضای تفاهم‌نامه همکاری؛
- معرفی یک نفر به‌عنوان متصدی غرفه به‌صورت ثابت (contact person)؛
- پیشنهاد کتاب‌های مناسب و قابل‌عرضه در غرفه ملی جمهوری اسلامی ایران (ترجیحاً به زبان انگلیسی یا زبان کشور مقصد) با ارائه ترجمه متن چکیده کتاب در مهلت مقرر؛
- برنامه‌ریزی برای معرفی و مذاکره درباره آثار خود در غرفه ملی جمهوری اسلامی ایران و تلاش جهت عرضه آثار در بازار نشر بین‌المللی؛
- برنامه‌ریزی و تمهید مقدمات لازم برای واگذاری حق نشر (کپی‌رایت) از کتاب‌های عرضه‌شده خود و در صورت نیاز بهره‌گیری از همکاری آژانس‌های ادبی حاضر در غرفه ملی ایران برای نهایی کردن توافق با طرف‌های خارجی؛
- رعایت ضوابط و مقررات جمهوری اسلامی ایران همچون حجاب و اخلاق و رفتار اسلامی در غرفه.

۴-۷. حمایت از حضور نویسندگان و اهل‌قلم در نمایشگاه‌های خارج از کشور، به تناسب ظرفیت، امکانات و شرایط هر نمایشگاه شامل تسهیلاتی چون تأمین تمام یا بخشی از هزینه حضور نویسنده، کمک به تولید و انتشار کاتالوگ اختصاصی، اختصاص بلیت ورودی، امکان استفاده از مترجم مستقر در غرفه ملی ایران با هماهنگی قبلی، منوط به امضای تفاهم‌نامه و تأیید مراجع ذی‌ربط، شامل افراد زیر است:

- برندگان و برگزیدگان جوایز داخل کشور از قبیل جایزه کتاب سال و جلال و ...؛
- نویسندگانی که کتاب‌هایشان به زبان خارجی ترجمه شده و یا در دست ترجمه است؛
- نویسندگان برجسته کشوری در حوزه‌های مختلف با تصویب هیئت‌مدیره.

۵-۷. علاوه بر رایزنی با نهادهای همکار جهت حمایت از حضور گروه‌های هنری (نقالی، موسیقی، صنایع‌دستی و ...؛ حمایت از حضور هنرمندان و گروه‌های هنری و تسهیل حضور هنرمندان مطرح کشور در حوزه‌هایی همچون خوشنویسی، تذهیب، کاریکاتور و ... در نمایشگاه‌های معتبر بین‌المللی، به تناسب ظرفیت، امکانات و شرایط هر نمایشگاه شامل تسهیلاتی چون تأمین تمام یا بخشی از هزینه عوامل انسانی مرتبط، کمک به تولید و انتشار کاتالوگ اختصاصی، اختصاص محل نمایش و معرفی فعالیت، اختصاص بلیت ورودی، امکان استفاده از مترجم مستقر در غرفه ملی ایران با هماهنگی قبلی، ارسال بار و کمک به دریافت ویزا، منوط به امضای تفاهم‌نامه و تأیید مراجع ذی‌ربط است.

۶-۷. حمایت از حضور تصویرگران به تناسب ظرفیت، امکانات و شرایط هر نمایشگاه شامل تسهیلاتی چون تأمین تمام یا بخشی از هزینه حضور نویسنده، کمک به تولید و انتشار کاتالوگ اختصاصی، اختصاص بلیت ورودی، اختصاص محل نمایش و معرفی فعالیت، امکان استفاده از مترجم مستقر در غرفه ملی ایران با هماهنگی قبلی، منوط به امضای تفاهم‌نامه و تأیید مراجع ذی‌ربط، شامل افراد زیر است:

- تصویرگران راه‌یافته به جشنواره‌های بین‌المللی در نمایشگاه‌های خارجی؛
- تصویرگران برگزیده جوایز داخلی و برگزیدگان کارگاه‌های آموزشی تصویرگری برگزارشده توسط مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران و انجمن تصویرگران ایران.

۷-۷. حمایت از حضور خبرنگاران حوزه کتاب: حضور در نمایشگاه‌های بزرگ کتاب بین‌المللی برای خبرنگاران حوزه کتاب که امروزه یکی از کنشگران اصلی حوزه نشر و کتاب محسوب می‌شوند؛ می‌تواند مهم، ضروری و مؤثر باشد. از سوی دیگر، حمایت از فعالیت‌های خبرنگاران حوزه کتاب و زمینه‌سازی برای حضور آن‌ها در نمایشگاه‌های خارجی به‌عنوان یکی از رویکردهای اصلی معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در مواجهه با فعالان رسانه است.

حمایت از حضور خبرنگاران تخصصی حوزه کتاب علاقه‌مند به حضور در این رویداد با تأمین تمام یا بخشی از هزینه‌های حضور ایشان و لحاظ اصولی چون توجه رسانه به حوزه کتاب و نشر، توجه به تخصص خبرنگار در حوزه کتاب و نشر و توجه به اصل عدالت رسانه‌ای در انتخاب خبرنگار و رسانه می‌تواند با تأمین تمام یا بخشی از هزینه‌های حضور خبرنگاران اجرا شود و شامل افراد زیر است:

- خبرنگاران داوطلب حضور از خبرگزاری‌های دارای رتبه الف (یک) که دارای سرویس یا حوزه تخصصی کتاب و نشر باشند؛
- خبرنگاران داوطلب حضور از روزنامه‌های دارای رتبه الف (یک) که دارای صفحه ثابت حوزه کتاب و نشر باشند؛
- خبرنگاران داوطلب حضور از رسانه‌های تلویزیونی، شبکه خبر و خبرگزاری صداوسیما.

در صورت وصول درخواست حضور بیش از ظرفیت اعلام‌شده، در نشستی مشترک با حضور خبرنگاران متقاضی، نسبت به انتخاب خبرنگار از طریق قرعه‌کشی اقدام خواهد شد.

۷-۸. حمایت از حضور مدیران و کارشناسان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛ با توجه به ضرورت آشنایی متصدیان امور فرهنگی کشور با آخرین تحولات و دستاوردهای صنعت نشر در جهان، به تناسب ظرفیت، امکانات و شرایط هر نمایشگاه و با معرفی معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، یک یا چند نفر از مدیران و کارشناسان مرتبط با تأمین تمام هزینه به نمایشگاه‌های خارجی اعزام خواهند شد.

ماده ۸: برپایی «غرفه ملی ایران»

۱-۸. با توجه به حضور پررنگ ناشران، تشکل‌های صنفی نشر و فعالان فرهنگی در نمایشگاه‌های سطح ۱ نظیر نمایشگاه کتاب فرانکفورت و اهمیت این رویداد در تسهیل مذاکره برای فروش و خرید امتیاز انتشار کتاب و بازاریابی، حضور یکپارچه و منسجم صنعت نشر ایران در قالب «غرفه ملی» خواهد بود و کلیه تشکل‌های صنفی نشر، ناشران، آژانس‌های ادبی سراسر کشور و نهادها و مؤسسات فعال در عرصه نشر بین‌الملل در قالب این غرفه فعالیت خواهند نمود.

۲-۸. در چیدمان غرفه ملی، به هریک از ناشران و تشکل‌ها، یک فضای مستقل اختصاص داده خواهد شد. همچنین برای نمایش کتاب‌های تشکل‌های نشر علاوه بر غرفه، استندهای ویژه نمایش کتاب قابل طراحی و پیش‌بینی است. چیدمان کلی غرفه ملی ایران مشتمل بر بخش‌های زیر است:

- ناشران مستقل: جهت معرفی آثار خود و مذاکره در مورد تبادل رایت کتاب با سایر ناشران یا آژانس‌های ادبی؛
- آژانس‌های ادبی: جهت مذاکره با ناشران و آژانس‌های ادبی سایر کشورها و فروش یا مبادله رایت آثار ایرانی؛
- تشکل‌های صنفی نشر: از قبیل اتحادیه ناشران و کتاب‌فروشان تهران، انجمن فرهنگی ناشران دانشگاهی، مجمع ناشران انقلاب اسلامی، مؤسسه فرهنگی مجمع ناشران دفاع مقدس، انجمن فرهنگی زنان ناشر و انجمن نویسندگان کودک و نوجوان به نمایندگی از ناشرانی که در نمایشگاه حضور ندارند، جهت معرفی و عرضه کتب متناسب در حوزه تخصصی خود؛
- نهادها و سازمان‌های ایرانی فعال در حوزه نشر بین‌الملل: از قبیل دبیرخانه طرح ترجمه و انتشار کتاب ایرانی، رایزنی فرهنگی ج.ا.ایران و ...
- نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران: به منظور دعوت ناشران و مراکز نمایشگاهی سایر کشورها برای حضور در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران و توزیع فرم‌های ثبت‌نام این نمایشگاه.

۳-۸. برنامه‌های غرفه ملی ایران، علاوه بر ارائه و نمایش آثار منتخب و مذاکرات و دیدارهای عادی در خصوص فروش یا تبادل رایت کتاب، شامل موارد زیر است:

- دیدارهای مختلف با ناشران و آژانس‌های ادبی در غرفه ایران با موضوعات مرتبط با نشر بین‌الملل؛
- نشست و مذاکره با مسئولین نمایشگاه‌های بزرگ کتاب در کشورهای مختلف در خصوص حضور ناشران ایرانی در این نمایشگاه‌ها و تبادل غرفه؛
- پذیرایی از میهمانان و بزرگداشت روز ایران؛
- برگزاری نشست‌های جنبی با محور نشر بین‌الملل؛
- معرفی نشر ایران و نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در قالب بروشور و کاتالوگ و دعوت از ناشران شرکت‌کننده جهت حضور؛
- برگزاری روز ادبیات کودک و نوجوان؛
- سخنرانی و نشست نویسندگان حاضر.

۴-۸. به منظور معرفی بهتر فرهنگ، ادب و هنر جمهوری اسلامی ایران، در صورت امکان و فراهم بودن فضای مناسب با همکاری نمایندگان‌های فرهنگی و سفارتخانه اقدام به برگزاری روز ایران با محوریت اقدامات زیر خواهد شد:

- رونمایی از کتاب‌های ترجمه‌شده به زبان کشور مقصد؛
- تقدیر از ایران‌شناسان و مترجمان آثار ایرانی؛
- برگزاری کارگاه آموزشی هنری و نمایش آثار توسط هنرمندان اعزامی؛
- دعوت از مقامات نمایشگاه و مدیران غرفه‌های معتبر در نمایشگاه جهت حضور در مراسم؛
- پذیرایی از بازدیدکنندگان به همراه توزیع بروشور و کاتالوگ‌های تهیه‌شده.

ماده ۹: ضوابط مربوط به حضور ج.ا.ا. به عنوان میهمان ویژه

۹-۱. با توجه به رویه حاکم در نمایشگاه‌های معتبر و بزرگ بین‌المللی کتاب در معرفی یک کشور به‌عنوان میهمان نمایشگاه، فرصت مغتنمی برای تقویت دیپلماسی فرهنگی و پایه‌ریزی روابط عمیق و پایدار فرهنگی با دیگر کشورها به شمار می‌رود، حضور ج.ا.ایران در نمایشگاه‌های بین‌المللی به‌عنوان میهمان ویژه باعث ارتباط بیشتر میان ناشران، نویسندگان، مترجمان و آژانس‌های ادبی دو کشور می‌شود. همچنین تبادل حق راییت و اجرای برنامه‌های فرهنگی و هنری موجب می‌شود فرهنگ و هنر ایران هرچه بهتر و مؤثرتر معرفی شود.

۹-۲. اولویت‌ها در انتخاب میهمان ویژه شدن، به شرح زیر است:

- توجه به اشتراکات فرهنگی، تاریخی، سیاسی و اجتماعی؛
 - سابقه روابط فرهنگی، تاریخی و تحولات جالب‌توجه فرهنگی میان دو کشور؛
 - علاقه‌مندی به توسعه و تبادل فرهنگی با ایران و مواضع مشترک فرهنگی؛
- ۹-۳. اهم تسهیلات موردنیاز برای حضور ایران به‌عنوان میهمان ویژه عبارت است از:
- اختصاص فضای نمایشگاهی به متراژ حداقل ۳۰۰ مترمربع به‌صورت تهاتر غرفه؛
 - اختصاص امکانات و فضای رایگان جهت برگزاری نشست‌ها؛
 - هماهنگی با نویسندگان، ناشران خارجی جهت دیدار و رایزنی با طرف ایرانی؛
 - پیش‌بینی نشست‌های علمی و فرهنگی در داخل و خارج از نمایشگاه.

۹-۴. برنامه‌های قابل‌اجرا به‌عنوان میهمان ویژه (افزون بر ارائه و نمایش آثار منتخب و مذاکرات و دیدارهای عادی در خصوص فروش یا تبادل راییت کتاب) عبارت است از:

- نمایش و عرضه کتاب در حوزه‌های مختلفی چون ادبیات، فرهنگ، دین، گردشگری، تاریخ، کودک و نوجوان و ...؛
- برگزاری نشست‌های تخصصی در محل نمایشگاه توسط نویسندگان و ناشران حاضر در نمایشگاه؛
- برنامه‌ریزی جهت دیدار ناشران و نویسندگان کشور میهمان با ناشران و نویسندگان خارجی در محل غرفه؛
- هماهنگی جهت حضور بالاترین مقام فرهنگی در مراسم افتتاحیه نمایشگاه و سخنرانی در این مراسم؛
- اجرای موسیقی سنتی و محلی در محل نمایشگاه؛
- ارائه بروشور و کاتالوگ جهت معرفی هرچه بهتر فرهنگ ایران.